

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
Національного аерокосмічного
університету
«Харківський авіаційний інститут»
_____ 2025 р., протокол № _____

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Енергетичне машинобудування

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»

спеціальність назва галузі знань
G11 «Машинобудування» (за спеціалізаціями)

спеціалізація назва спеціальності
G11.02 «Двигуни та енергетичні установки»
назва спеціалізації

кваліфікація доктор філософії з машинобудування (за спеціалізаціями)

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2025 р.

В. о. ректора Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

_____ Олексій ЛИТВИНОВ
наказ № _____ від _____ 2025 р.

Харків 2025

ПЕРЕДМОВА

Освітньо - наукову програму (ОНП) назва «Енергетичне машинобудування» для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю G11 «Машинобудування» спеціалізації G11.02 «Двигуни та енергетичні установки» галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво» в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) започатковано з метою продовження реалізації освітньо-наукової програми «Енергетичне машинобудування» (ID 47865) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 142 «Енергетичне машинобудування» галузі знань 14 «Електрична інженерія» у зв'язку зі змінами у переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021) «Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» з урахуванням Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2011 р., № 1341 (зі змінами)).

Модернізацію освітньо-наукової програми «Енергетичне машинобудування» проведено групою забезпечення ОНП Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у складі:

1	Керівник (гарант) Єпіфанов С. В.
освітньої програми	– д-р техн. наук, професор,
завідувач кафедри конструкції
авіаційних двигунів
2	Члени групи: Долматов Д. А.	– д-р техн. наук, доцент, провідний
науковий співробітник кафедри
конструкції авіаційних двигунів
3	Гакал П.Г.	– д-р техн. наук, доцент, професор
кафедри аерокосмічної
теплотехніки

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-наукової програми «Енергетичне машинобудування»

Проректор з наукової роботи
Національного аерокосмічного
університету «ХАІ»

Володимир
ПАВЛІКОВ

Проректор з
науково-педагогічної роботи

Андрій
ГУМЕННИЙ

В.о. голови наукового товариства
студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

Семен
ЖИЛА

Начальник
навчально-організаційного відділу

Володимир
СТЕПАНЕНКО

Завідувач аспірантури і докторантури

Володимир
СЕЛЕВКО

Гарант ОНП

Сергій
ЄПІФАНОВ

ПРОПОЗИЦІЇ ТА ВІДГУКИ РОБОТОДАВЦІВ

на освітньо-наукову програму «Енергетичне машинобудування» одержано від:

1. ДП "ЗАПОРІЗЬКЕ МАШИНОБУДІВНЕ КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО
"ПРОГРЕС" ІМЕНІ АКАДЕМІКА О.Г.ІВЧЕНКА

Підписав: Директор ДП «Івченко-Прогрес», Генеральний конструктор, академік
Інженерної академії України, доктор технічних наук Кравченко Ігор Федорович.

2. АТ "МОТОР СІЧ"

Підписав: Головний конструктор Подгорський К.Н.

3. НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «Харківський
політехнічний інститут»

Підписав: завідувач кафедри «Двигуни внутрішнього згоряння», Пильов
Володимир Олександрович.

ВСТУП

Відповідно до Закону України про внесення змін щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти №392-IX від 18.12.2019 р., а також ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітньо-наукова програма це – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

Освітньо-наукова програма визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітньо-наукова програма використовується під час:

- складання навчальних планів;
- формування індивідуальних планів аспірантів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-наукової програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації аспірантів за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії зі спеціальності G11 «Машинобудування (за спеціалізаціями)»;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-наукова програма враховує вимоги Закону України про внесення змін щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти №392-IX від 18.12.2019 р., Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами) і встановлює:

- обсяг та термін навчання аспірантів;
- загальні компетентності;
- спеціальні (фахові) компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних компонент для опанування компетентностей освітньо-наукової програми;

Користувачі освітньо-наукової програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут»;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку аспірантів за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії зі спеціальності G11 «Машинобудування (за спеціалізаціями)»;
- екзаменаційна комісія спеціальності G11 «Машинобудування (за спеціалізаціями)»;
- приймальна комісія Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»;
- роботодавці для отримання інформації щодо академічного та професійного профілю здобувачів.

Освітньо-наукова програма «Енергетичне машинобудування»; поширюється на кафедри Університету, залучені для підготовки докторів філософії зі спеціальності G11 «Машинобудування (за спеціалізаціями)».

1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ G11 «МАШИНОБУДУВАННЯ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯМИ)»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут», відділ аспірантури і докторантури National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute», Postgraduate and Doctoral Department
Галузь знань, спеціальність	G «Інженерія, виробництво та будівництво» / G – «Engineering, Production and Building» G11 – «Машинобудування» / G11 – Machinery Engineering Спеціалізація – G11.02 Двигуни та енергетичні установки /Mechanical Engineering specialization:G11.02 Engines and Power Plants
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії / Doctor of Philosophy
Кваліфікація в дипломі	Підготовка та захист наукових досягнень – Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут» Preparation and protection of scientific achievements – National Aerospace University. «Kharkiv Aviation Institute» Кваліфікація: Доктор філософії з машинобудування (за спеціалізаціями) Qualification: Doctor of Philosophy in Machinery Engineering(by specialization) Ступінь вищої освіти – доктор філософії Higher education degree – Doctor of Philosophy Галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво» Areas of knowledge G «Engineering, Production and Building» G11 – «Машинобудування» / G11 – Machinery Engineering Спеціалізація – G11.02 Двигуни та енергетичні установки /Mechanical Engineering specialization:G11.02 Engines and Power Plants
Офіційна назва ОНП	Енергетичне машинобудування Power Machinery
Тип диплому та обсяг ОНП	Диплом доктора філософії, одиничний, обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми – 45 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки Doctor of Philosophy, single, the volume of the educational component of the educational and scientific program – 45 ECTS credits, term of study – 4 years
Форма навчання	Очна / заочна
Наявність акредитації	Започатковано провадження освітньої діяльності з 2025 р. Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з машинобудування (за спеціалізаціями) Doctor of Philosophy in Machinery Engineering(by specialization)
Передумови	Наявність ступеня магістра або прирівняного до нього освітньо-кваліфікаційного рівня
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова – українська. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Термін дії ОНП	До введення в дію нової освітньо-наукової програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОНП	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-phd/
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора філософії в галузі G «Інженерія, виробництво та будівництво» за спеціальністю G11 «Машинобудування (за спеціалізаціями)»,	

здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у сферах авіації, космонавтики, машинобудування, в суміжних галузях, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – G Інженерія, виробництво та будівництво / G Engineering, Production and Building Спеціальність – G11 Машинобудування (за спеціалізаціями) / G11 Machinery Engineering(by specialization) Об’єкт діяльності: методи розрахункового та експериментального дослідження, технології проектування та експлуатації двигунів, енергетичних установок та інших об’єктів енергетичного машинобудування з метою розв’язання актуальних науково-прикладних задач авіаційної та космічної галузей. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців здатних організовувати розрахункові та експериментальні дослідження для вирішення актуальних проблем та завдань у галузі енергетичного машинобудування. Теоретичний зміст предметної області: теоретичні основи робочих процесів, конструкція двигунів та енергетичних установок усіх типів; системи та агрегати; критерії оцінювання та методи забезпечення ресурсу, надійності, відмовостійкості, живучості; прикладні засади побудови та впровадження інтелектуальних інформаційних технологій у процеси проектування, випробування, доведення та експлуатаційного моніторингу двигунів та енергетичних установок, як основа набуття відповідних компетентностей випускником. Методи, методики та технології: загальні методи наукового пізнання. Методи математичного моделювання робочих процесів, теплового та напружено-деформованого стану, забезпечення якості об’єктів енергетичного машинобудування під час проектування, випробувань, виробництва та експлуатації. Методи організації наукових досліджень та викладацької діяльності. Інструменти та обладнання: комп’ютерна обчислювальна техніка, пакети прикладних програм з аналізу робочих процесів, температурного та напружено-деформованого стану, стендове експериментальне обладнання, лабораторні установки, розрізні макети двигунів та агрегатів.
Орієнтація ОП	Освітньо-наукова програма для підготовки докторів філософії з енергетичного машинобудування.
Основний фокус ОНП	Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії, що передбачає вивчення основ науково-дослідної роботи в галузі G «Інженерія, виробництво та будівництво» та набуття компетентностей щодо сучасних моделей, методів, алгоритмів, інформаційних технологій, процесів та способів проектування та експериментального дослідження двигунів, енергетичних установок та інших об’єктів енергетичного машинобудування, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у зазначеній галузі, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.
Особливості ОНП	Програма забезпечує вивчення теоретичних основ двигунів та енергетичних установок авіаційного та космічного призначення, набуття відповідних знань та компетентностей з класичних та новітніх досягнень в галузі проектування, виробництва і експлуатації об’єктів енергетичного машинобудування, глибокі знання щодо моделей, методів та алгоритмів розрахунків, пов’язаних з проектуванням і розробкою конструкції двигунів та енергетичних установок, а також технології їх випробування, виробництва і експлуатації. Здійснюється підготовка фахівців, які здатні застосовувати одержані знання з математичних

	основ, принципів моделювання газодинамічних й міцносних процесів, алгоритмічні принципи в проектуванні, розробці технічних систем, виконувати порівняльний аналіз конструкцій двигунів, енергетичних установок і їх систем. Розвиваються уміння користуватися сучасними пакетами прикладних програм, структурні та об'єктно-орієнтовані підходи до самостійної творчої роботи та системи експертної підтримки прийняття рішень. У Національному аерокосмічному університеті «ХАІ» створена науково-педагогічна школа та підготовлено висококваліфікований науково-педагогічний персонал для реалізації освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в галузі інженерія, виробництво та будівництво.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у ЗВО; в органах державного управління і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; дослідницьких наукових закладах, у сфері бізнесу тощо. Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 професійна діяльність випускників за професіями класів класифікаційних угруповань: - 2145.2 – професіонали в галузі інженерної механіки; - 2149.1 – наукові співробітники (інші галузі інженерної справи); - 2149.2 – інженери (інші галузі інженерної справи); - 231 – викладачі університетів та вищих навчальних закладів; - 2310.1 доцент; - 2310.1 докторант
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання, яке проводиться у формі лекцій, лабораторних робіт, семінарів, практичних занять, консультацій із викладачами, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через лабораторну практику, дуальну (в науковій компоненті), дистанційну (за потреби) освіту, виконання самостійного наукового дослідження у формі дисертації.
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль знань (контрольні та індивідуальні завдання, тестування), заліки та іспити (усні та письмові), презентації, проміжний контроль у формі річного звіту відповідно до індивідуального плану, апробація результатів досліджень на наукових конференціях, публікація результатів наукових досліджень, публічний захист дисертації. За весь термін навчання аспірант два рази на рік звітує про виконання індивідуального плану на засіданні випускової кафедри, вченій раді факультету і щорічно атестується науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері енергетичного машинобудування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері енергетичного машинобудування та дотичних до неї (нього, них) міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з в галузі електричної інженерії, та суміжних галузей.

	СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень. СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у науковому пізнанні, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері енергетичного машинобудування та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, з метою їх представлення на міжнародних конференціях, симпозіумах. СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. СК08. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. СК09. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем наукового пізнання, а також до застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності у сфері енергетичного машинобудування.
7 – Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформований у термінах результатів навчання	
ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з енергетичного машинобудування і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідної галузі, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми енергетичного машинобудування державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. ПРН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, ...) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані. ПРН04. Розробляти, проектувати, модернізувати складні об'єкти енергетичного машинобудування, формувати вимоги до них, аналізувати адекватність методології проектування. ПРН05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з енергетичного машинобудування та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПРН06. Застосовувати методи планування експериментальних досліджень, проводити їх з використанням інструментальних засобів (вимірювальних приладів) та обробляти результати досліджень, оцінювати адекватність результатів. ПРН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми енергетичного машинобудування з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів. ПРН08. Розуміти загальні принципи та методи енергетичного машинобудування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері енергетичного машинобудування та у викладацькій практиці. ПРН09. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації енергетичного машинобудування. ПРН10. Здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, концептуалізацію та реалізацію наукових проектів з енергетичного машинобудування. ПРН11. Уміти управляти змістом, розкладом, вартістю, якістю, ризиками, людськими ресурсами та комунікаціями науково-технічних проектів в аерокосмічній галузі з відповідністю вимогам міжнародних стандартів	

ПРН12. Знати сучасні підходи та засоби моделювання робочих процесів досліджуваних об'єктів та процесів управління, в тому числі в аерокосмічній галузі, вміти створювати нові, вдосконалювати та розвивати моделі систем та елементів об'єктів енергетичного машинобудування ПРН13. Знати головні чинники вичерпання міцнісного ресурсу об'єктів енергетичного машинобудування, вміти визначати ресурс головних деталей та формувати системи моніторингу ресурсу в експлуатації.. ПРН14. Знати філософсько-світоглядні засади, сучасні тенденції, напрямки і закономірності розвитку вітчизняної та світової науки в умовах глобалізації й уміння їх використовувати в науково-дослідній та професійній діяльності у різних галузях, у тому числі аерокосмічній галузі.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчене звання та відповідають кадровим вимогам (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами)).
Матеріально - технічне забезпечення	Навчання здійснюється у навчальних лабораторіях, комп'ютерних класах, аудиторіях Національного аерокосмічного університету «ХАІ». Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами)).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення: – використання веб- та мобільних технологій у наукових дослідженнях; – використання штучного інтелекту та машинного навчання у наукових дослідженнях; – використання хмарних обчислень у наукових дослідженнях; – використання доповненої реальності у наукових дослідженнях; – використання інтелектуальних та дистанційних методів навчання. Відповідає технологічним вимогам щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова кабінету міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р., №1187 (зі змінами)).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом «Харківський авіаційний інститут» і підприємствами України (Державне конструкторське бюро «Південне» (Договір № 4/1 від 11.06.2020 р.); ДП «Запорізьке машинобудівне КБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченка (№ 2/1 від 31.08.2015 р.); ДП «Науково-виробничий комплекс газотурбобудування «Зоря-машпроект» (№ 2/6 від 29.03.2016 р.); АТ «Мотор Січ» (№ 247212–Д (УПП) від 31.01.2016 р.); АТ «Турбоатом» (№ 2/10 від 27.09.2017р.); ДП «Антонов» (1/2 від 1.08.2018 р.); ПАТ «ФЕД» (2/8 від 11.01.2016 р.); ДП Харківський машинобудівний завод «ФЕД» (№ 2/7 від 19.02.2016 р.).
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. «Харківський авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів: Університет Тренто (Італія) Програма мобільності. Erasmus + ; Харбінський Політехнічний Університет Міжнародна літня школа «China Discovery Program»; Міжнародна літня школа у Пекінському університеті авіації та аеронавтики (BUAA), Пекін, КНР; Міжнародна літня школа для викладачів у Нанкінському університеті астронавтики та аеронавтики (NUAA), Нанкін, КНР; Шеньянський аерокосмічний університет, Шеньян, КНР; Короткострокові стажування для викладачів; Стипендіальні програми Німецької Служби Академічних обмінів DAAD; стажування науковців та викладачів, обмін здобувачами, наукова співпраця; Стамбульський технічний університет, Nanchang Hangkong University.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян здійснюється державною або англійською мовами. Якщо навчання здійснюється державною мовою, то у певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

2 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ.

2.1 Перелік компонент освітньо-наукової програми

Код КОНП	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, проекти/роботи, практики)	Кількість кредитів (семестр)	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК1	Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ	5(1)	іспит
ОК2	Управління науковими проектами	4(2)	іспит
ОК3	Філософія	5(3)	іспит
ОК4	Методологія педагогічної діяльності	5(4)	іспит
ОК5	Наукові іншомовні комунікації	3(1)	залік
		3(2)	іспит
ОК6	Сучасний стан і тенденції розвитку енергетичного машинобудування	5(1)	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		30	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК1	Вибіркова дисципліна (з глибинних знань зі спеціальності)*	5(2)	іспит
ВК2	Вибіркова дисципліна (за темою дисертаційної роботи)**	5(3)	іспит
ВК3	Вибіркова дисципліна (вільного вибору)***	5(4)	іспит
Загальний обсяг вибірових компонент:		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		45	

* Блок дисциплін для здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку. Аспірант обирає одну п'ятикредитну дисципліну.

** Блок дисциплін за темою дисертаційної роботи, за якою аспірант проводить власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення. Аспірант обирає одну п'ятикредитну дисципліну.

*** Блок дисциплін вільного вибору, в якому аспірант вибирає для вивчення навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Аспірант має подати до відділу аспірантури і докторантури погоджену з науковим керівником заяву, в якій обґрунтовує потребу вивчення обраних ним дисциплін, що викладаються на інших рівнях вищої освіти, зважаючи на тематику дисертаційного дослідження. Аспірант обирає одну п'ятикредитну дисципліну.

А також має право на академічну мобільність та на вибір дисципліни за іншими рівнями освіти. Вибіркові компоненти та їх зміст представлено на сайті в розділі «Вибіркові компоненти освітньо-наукових програм» <https://khai.edu.ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/>.

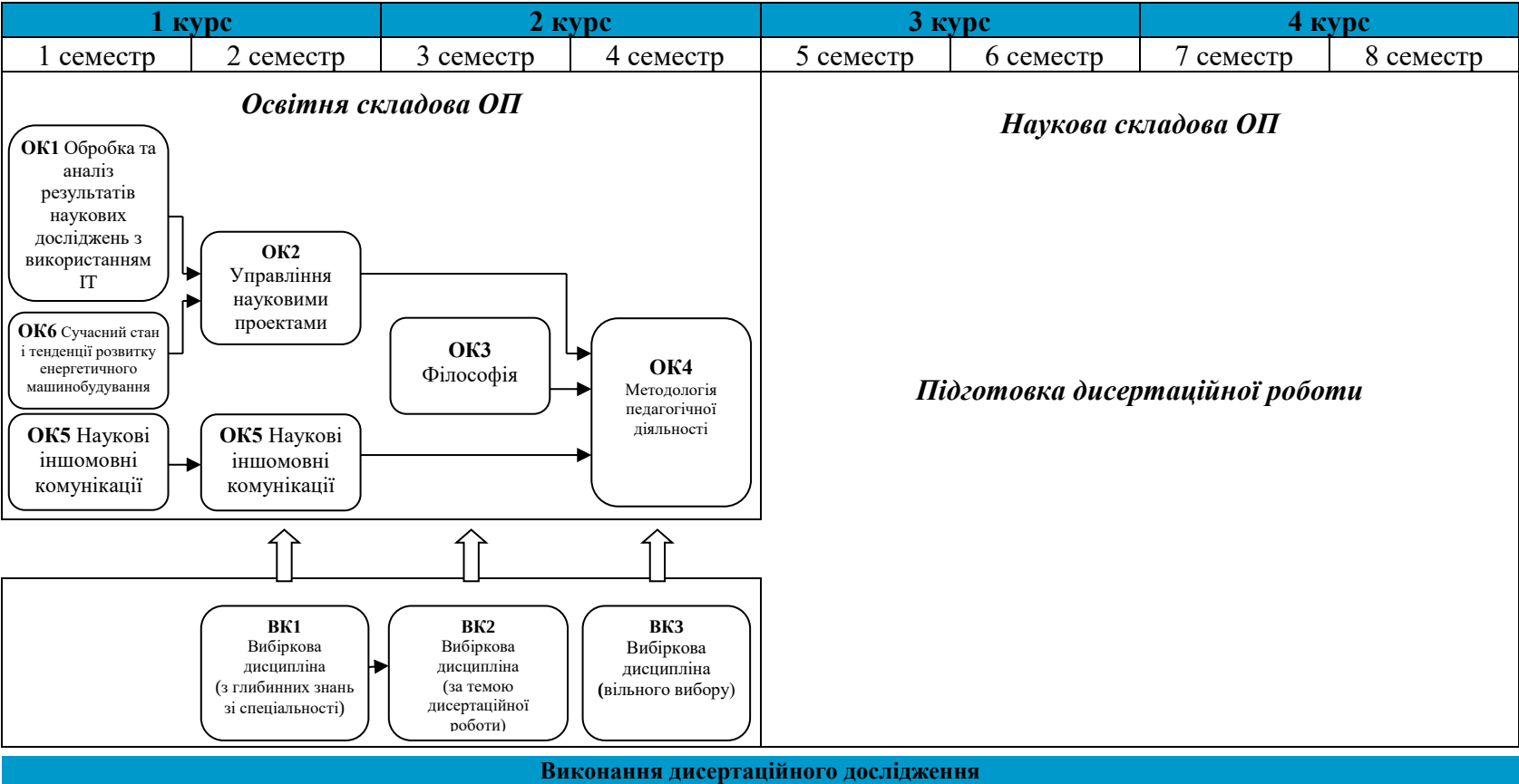
2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми відображає послідовність вивчення її компонент, та відображає дві складові – освітню та наукову. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Освітня і наукова складові освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану освітньо-наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Також, невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, семінарах тощо.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Виконання дисертаційного дослідження

1 Огляд стану проблеми. 2 Підготовка і опублікування оглядової статті. 3 Постановка завдань дослідження, вибір методу його розв'язання. 4 Підготовка і опублікування статті за результатами виконання п.3. 5 Виступ на конференції і публікація тез доповіді за результатами виконання п.3.	6 Розробка і описання теоретичної частин дослідження – моделей, класифікацій, методів розв'язання завдання. 7 Підготовка і опублікування статті за результатами виконання п.6. 8 Виступ на конференції і публікація тез доповіді за результатами виконання п.6. 9 Підготовка і проведення необхідних експериментальних досліджень.	10 Розробка і опис практичної частини дослідження – програм, алгоритмів, технологій, конструкцій і проходження наукового стажування. 11 Оприлюднення опису пакету прикладних програм або автоматизованої системи у фаховому виданні. Підготовка і опублікування статті за результатами п.10. 12 Виступ на конференції і публікація тез доповіді за результатами виконання п.10. 13 Підготовка і проведення необхідних експериментальних досліджень.	14 Підготовка і опублікування статті за результатами експериментальних досліджень. 15 Виступ на конференції і публікація тез доповіді за результатами експериментальних досліджень. 16 Впровадження результатів в дисертаційної роботи. 17 Підготовка і опублікування оглядової статті з усього циклу досліджень. 18 Виступ на конференції за результатами дисертаційної роботи. 19 Підготовка й оформлення рукопису дисертації. 20 Подача дисертаційної роботи для розгляду.
--	--	---	--

3 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Форма атестації – підготовлена для подальшого публічного захисту дисертаційна робота на здобуття наукового ступеня доктора філософії
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері енергетичного машинобудування або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація має відповідати вимогам, встановленим законодавством. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті ХАІ.

4 ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Національному аерокосмічному університеті «ХАІ» функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХАІ, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Усі ці пункти регламентуються:

- Статутом університету (розділ IX) ;
- Положенням «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти»;
- Положенням «Про розроблення та модернізацію освітніх програм»;
- Положенням «Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в університеті»;
- Положенням «Про організацію освітнього процесу»;
- Положенням «Про дистанційну форму здобуття освіти»;
- Положенням «Про академічну доброчесність»;

Антикорупційна програма в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут».

5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми					
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6
ЗК01	+	+	+	+		+
ЗК02	+	+	+	+	+	+
ЗК03	+	+	+	+	+	
ЗК04	+	+				
СК01	+	+	+		+	+
СК02	+	+			+	
СК03	+			+		+
СК04				+	+	
СК05	+	+	+			
СК06		+			+	
СК07	+	+	+	+		
СК08			+	+		
СК09	+	+	+	+	+	+

6 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОBOB'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати навчання	Обов'язкові компоненти освітньо-наукової програми					
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6
ПРН01	+	+	+	+		+
ПРН02	+	+		+	+	
ПРН03	+	+	+	+	+	
ПРН04		+	+	+		+
ПРН05	+			+	+	+
ПРН06	+	+				
ПРН07		+	+	+		
ПРН08	+	+		+		+
ПРН09	+	+		+		
ПРН10	+	+	+	+	+	
ПРН11	+	+				
ПРН12		+	+	+		+
ПРН13	+	+		+		+
ПРН14		+	+	+		

7 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-наукова програма «Енергетичне машинобудування» розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

- Закон України про внесення змін щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти №392-IX від 18.12.2019 р.;
- ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf;
- EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceed970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>;
- QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf;
- ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en_0.pdf;
- ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>;
- Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
- Закон «Про освіту» – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
- Постанову КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» із змінами – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF>;
- Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
- Національна рамка кваліфікацій – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>;
- Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <https://www.kmu.gov.ua/npas/248149695>;
- Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20 квітня 2019 р. № 155/2019 – <https://www.president.gov.ua/documents/1552019-26586>;
- Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 7 від 06 лютого 2020 р.);
- Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) <http://www.unideusto.org/tuningeu>;
- Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>;
- Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>;
- Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>.

Додаток А

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Освітня складова ОП (45 кредитів ЄКТС)								Наукова складова ОП	
1 курс				2 курс				3 курс	4 курс
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр 6 семестр	7 семестр 8 семестр
КНО П	кількіс ть кредит ів	КНО П	кількіс ть креди тів	КНО П	кількіс ть креди тів	КНО П	кількіс ть креди тів		
OK1	5	OK2	4	OK3	5	OK4	5		
OK5	3	OK5	3					Підготовка та захист дисертаційної роботи	
OK6	5								
		BK1	5	BK2	5	BK3	5		
13,0		12,0		10,0		10,0			
25,0				20,0					

Всі компоненти (обов'язкові та вибіркові), їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних (фахових)) та визначення результатів навчання представлено у силабусах дисциплін на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» (окремо за кожним курсом навчання) освітньо-наукової програми «Енергетичне машинобудування» спеціальності G11 «Машинобудування» за спеціалізацією G11.02 «Двигуни та енергетичні установки»

<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-phd/>